Nechal-li poškozený lhůty promlčecí (a lhůty avisní § 6. zák. o mot. voz.) nečinně uplynouti, zanikl jeho nárok náhradní, pokud se opírá o předpisy tohoto zákona. Mohl by ho však uplatňovati za podmínek § 1489. obč. zák., pokud by ho opíral o povšechné předpisy obč. zák.[103])

Zavedl tedy zákon o mot. voz. dva od obč. práva odchylné způsoby zániku náhradového nároku — v tom také liší se od zákona o povinném ručení drah — ohledně způsobův ostatních platí předpisy obč. zák.

27. — **Soudní příslušnost.** Jen k vůli úplnosti budiž jestě podotčeno, že nárok na náhradu škody uplatňovati lze nejen u obecného soudu (okres. či sborového dle výše nároku) osoby, k náhradě povinné nýbrž též u soudu, v jehož obvodu škodonosná událost se sběhla (§ 9. o mot. voz.).

Ustanovení toto převzato bylo ze zákona o povinném ručení drah.[104])

Praktické případy.

K výkladu § 53. obč. zák.

Nezl. Martin H., stolařský tovaryš ve Vídni, žádal u c. k. okresního soudu v Ž., jsa na smrtelném loži, o povolení ku sňatku s dělnicí Adelou L., která ho po dobu jeho nemoce ošetřovala.

I. soudce žádost zamítl s odůvodněním, že žadatel není schopen o rodinu se starati, jsa nebezpečně nemocen a nemaje žádných hmotných prostředků k živobytí pro sebe a manželku.

K rekursu žadatele změnila II. instance usnesení I. soudce z následujících důvodů:

I když jest jisto, že nezl. M. H. pro nemoc není k práci schopným, tedy v případě tomto nelze přehlížet, že týž v případě odepření povolení k sňatku jest v nebezpečí, že jeho nevěsta, která s ním sdílí společnou domácnost a která jej po celou dobu jeho nemoce ošetřovala, jej opustí, a že týž, jak příslušný farní úřad potvrzuje, pouze z ethických důvodů, by totiž zachránil čest své nevěsty, k uzavření sňatku na smrtelném loži se odhodlal, a že ačkoliv doposud vojenské povinnosti své zadost neučinil, od místodržitelství povolení ku sňatku obdržel.

---

[103]) Stejně Werner l. c. str. 39.

[104]) Důvody případné viz ve zprávě just. výboru posl. sněm. (Manz v uv. sp. str. 42.), z něhož předpis ten, v původní osnově neobsažený, vyšel Stejně § 20. něm. zák.

Nejvyšší soudní dvůr potvrdil usnesení druhé stolice, připojiv se k důvodům II. stolice a dodal následující:

Těžká nemoc, kterou jest žadatel stížen, není překážkou odepření povolení k sňatku, poněvadž jsou dle § 86. obč. zák. přípustny oddavky také v nebezpečí smrti; nedostatek nutného příjmu v tomto případě, v němž nevěsta útraty vedení hospodářství sama nesla, poněvadž ženich jest k tomu pro nemoc neschopný, nemůže být důvodem k odepření povolení k sňatku.

(Rozh. z 5. září 1908, č. j. $\frac{\text{R III. } 233/8}{1}$.)

C. k. soudce JUDr. Frant. Muryc.

Teprvé, když otec o výživu dítěte nestará se úmyslně a zlomyslně, zanedbává povinnosti svoje dle § 177. abč. z.

Závazek rodičů otcových ku alimentaci vnuka dle § 143. obč. z. jest závazkem podpůrným.

(Rozh. nejvyš. soudu ze dne 5. října 1909, R III. 321/9.)

Manželé A., oba nemajetní, po svém sňatku žili po dobu tří měsíců u rodičů manželových. Manželka pak odešla udánlivě proto, že ji manžel vyhnal, do domu svých rodičů, kde porodila později syna. Manžel její nestaral se pranic ani o ni, ani o dítě. Manželka, resp. navržený opatrovník dítěte, podali 5. dubna 1909 žádost, aby zámožní děd a bába dítěte se strany otcovy byli přidrženi ku alimentaci dítěte, počínaje 1. lednem 1909. Kromě toho navrhla manželka, aby manžel její zbaven byl navždy moci otcovské nad dítětem.

První soudce vyhověl oběma návrhům s tím obmezením, že povinnost děda a báby platiti na výživu a výchovu vnuka potrvá do té doby, až otec neb matka dítěte budou s to, výživu a výchovu dítěte sami obstarávati. Otec zbaven moci otcovské, protože úplně zanedbal výživu a výchovu svého dítěte, kterého, jak se sám přiznal, posud ani neviděl a na jehož výživu nedal posud ničeho. Co do povinnosti děda a báby živiti vnuka vysloveno, že jsou ku alimentaci povinni, protože rodiče dítěte jsou bez prostředků ve smyslu § 143. obč. z. a že též nelze očekávati, že by otec dítěte mohl býti přinucen zákonnými prostředky, aby vyhověl své povinnosti alimentační.

Rekursní soud v odpor vzaté usnesení prvého soudce potvrdil v celém obsahu. K důvodům prvého soudce připojil, že dle konaného šetření dlužno manželi přičísti za vinu, že manželka z domu jeho rodičů se vzdálila, že manžel své vlastní domácnosti vůbec sobě ani nezaložil a odešed na více měsíců z domova, svou ženu nadobro opustil, ponechav ji i očekávané dítě na starost její rodičům. Dále dodal rekursní soud, že manžel nikdy ještě neučinil návrhu ve smyslu § 93. obč. z. a že tvrzení, že žena jeho i s dítětem jest po-